

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 17Co/701/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3713204749
Dátum vydania rozhodnutia: 13. 05. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Emília Zimová
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2015:3713204749.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Emílie Zimovej, sudcu Mgr. Ivana Kubínyiho a sudkyne JUDr. Gabriely Janákovovej v právnej veci navrhovateľa: J. Y. G., s.r.o. so sídlom A. 5, H., IČO: 35 724 803, právne zastúpeného advokátskou kanceláriou U. Y., s.r.o. so sídlom A. 5, H., IČO: 36 613 843, proti odporcom: 1/ I. R., nar. XX.XX.XXXX, G. XXXX/XX, C. H., 2/ Y. R., nar. XX.XX.XXXX, G. XXXX/XX, C. H., o zaplatenie 1.584,15 Eur s príslušenstvom, na odvolanie navrhovateľa proti rozsudku Okresného súdu Považská Bystrica zo dňa 31. marca 2014, č.k. 8C/46/2014-50, takto

rozhodol:

Rozsudok okresného súdu potvrdzuje.

Odporcom 1/ a 2/ náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

Uznesenie Okresného súdu Považská Bystrica č.k. 8Ro/118/2013-45 zo dňa 29.1.2013 o ustanovení opatrovníka odporcovi 2/ zrušuje.

Záhlavie napadnutého rozsudku opravuje tak, že vypúšťa text: „3t.č. na neznámom mieste, v konaní zastúpená procesnou opatrovníčkou W. C., súdnou tajomníčkou Okresného súdu Trenčín,“.

odôvodnenie:

Okresný súd napadnutým rozhodnutím zamietol návrh v celom rozsahu a samostatným výrokom nepriznal odporcom náhradu trov konania. Rozhodol tak o návrhu navrhovateľa, ktorým sa domáhal zaplatenia istiny 1.584,15 eur s príslušným úrokom z omeškania, a to titulom dlhu z úveru poskytnutého odporcovi právnym predchodcom navrhovateľa. Okresný súd zamietol návrh z dôvodu premlčania namietaného odporcami, ktoré posúdil podľa § 388 Obchodného zákonníka a právo považoval za premlčané v štvorročnej lehote podľa § 397 Obchodného zákonníka. Okresný súd neuznal účinky uznania záväzku na premlčanie uplatneného práva, tvrdené navrhovateľom na základe dohody o uznaní záväzku, pretože dohodu o uznaní záväzku považoval za neplatnú podľa § 3, § 37 a § 39 Občianskeho zákonníka (OZ), ako aj za neprijateľnú zmluvnú podmienku podľa § 53 ods. 5 OZ. Dôvody pre takýto záver videl okresný súd v tom, že podpísanie dohody o uznaní záväzku odporcami dosiahol navrhovateľ v snahe reparovať márne uplynutie premlčacej doby nekalou praktikou, keď dohodu predostiera na podpis dlžníkom so zámkou výhodnosti jej podpisu spočívajúcej v splátkovom kalendári a bez náležitého vysvetlenia dlžníkom do dohody zakomponuje uznanie záväzku. O náhrade trov konania rozhodol podľa § 142 ods. 1 O.s.p. a plne úspešným odporcom nepriznal náhradu trov konania, pretože si náhradu neuplatnili.

Proti rozsudku podal v zákonnej lehote prostredníctvom svojho právneho zástupcu odvolanie navrhovateľ, ktorý navrhol jeho zmenu, prípadne zrušenie a vrátenie veci okresnému súdu na ďalšie konanie. Súdu prvého stupňa vyčítal nesprávne právne posúdenie veci a nedostatočné zistenie skutkového stavu. V odvolaní citoval ustanovenia § 110 ods. 1 Občianskeho zákonníka a § 558 Občianskeho zákonníka. Zotrval na svojom stanovisku, že odporcovia podpísali dohodu o uznaní záväzku, prostredníctvom ktorej uznali svoj záväzok voči navrhovateľovi vzniknutý zo zmluvy o úvere uzavretej s právnym predchodcom navrhovateľa čo do dôvodu a výšky a zaviazali sa splatiť svoj záväzok. Vyslovil názor, že predmetná dohoda spĺňa všetky náležitosti, ktoré zákon vyžaduje pre platnosť uznania dlhu zo strany dlžníka, teda má písomnú formu, vyplýva z nej dôvod vzniku pohľadávky, výška pohľadávky a prísľub dlžníka. Zároveň odporcovia potvrdili vedomosť o premlčaní dlhu a následkoch s tým spojenými. Došlo preto k nespochybniteľnému uznaniu dlhu, pričom na to, aby nastali právne účinky spojené s uznaním práva podľa § 110 ods. 1 druhá veta zákon nevyžaduje, aby dlžník mal v čase uznania vedomosť o premlčaní dlhu, keďže uznanie práva podľa § 110 ods. 1 druhá veta Občianskeho zákonníka nemožno stotožňovať s inštitútom uznania dlhu podľa § 558 Občianskeho zákonníka, čo potvrdzujú aj odlišné právne dôsledky, ktoré s nimi zákon spája. Súdu prvého stupňa vyčítal, že sa stotožnil s jednostranným nepreukázaným vyjadrením odporcov, že o premlčaní dlhu a o následkoch premlčania nemali vedomosť, napriek tomu, že navrhovateľ predložil dôkaz o uznaní. Odporcovia boli dlhodobo už v omeškani, a preto ich konanie nemožno považovať za morálne a čestné, v dôsledku čoho nemožno súhlasiť s tým, aby takémuto konaniu bola zo strany súdu poskytnutá ochrana. Predmetnou dohodou došlo k zmene obsahu záväzku zmluvných strán, ktorá spočíva v tom, že odporcom je umožnené splácať záväzok v splátkach, a teda dochádza k zmene v spôsobe plnenia záväzku. Odporcovia po tom, čo sa oboznámili s obsahom dohody, svojím podpisom svoj existujúci záväzok uznali a vyjadrili svoju vedomosť s premlčaním pohľadávky, pričom k podpisu dohody neboli žiadnym spôsobom donútení a jej uzavretím nedochádza k zhoršeniu postavenia odporcov ako spotrebiteľov.

Navrhovateľ vytkol okresnému súdu aj nezrovnalosť vo vystupovaní odporcu 2/ v konaní, pretože podľa záhlavia napadnutého rozhodnutia bol odporca 2/ z dôvodu neznámeho pobytu zastúpený opatrovníčkou, no podľa obsahu napadnutého rozhodnutia bol prítomný na pojednávaní. Okresný súd tak opomenul zrušenie opatrovníctva, alebo možno spochybniť účasť odporcu 2/ na pojednávaní.

Odporcovia sa k odvolaniu navrhovateľa nevyjadrili.

Krajský súd preskúmal vec v zmysle ust. § 212 ods. 1 O.s.p. a zistil, že rozsudok okresného súdu je potrebné potvrdiť podľa § 219 ods. 1 O.s.p., pretože je vo výroku vecne správny. Rozhodol bez nariadenia pojednávania v zmysle ust. § 214 ods. 2 O.s.p., podľa ktorého možno o odvolaní rozhodnúť aj bez nariadenia pojednávania odvolacieho súdu.

Rozsudok alebo uznesenie, ktorým sa končí konanie vo veci samej, možno v zmysle ustanovenia § 205 ods. 2 O.s.p. odôvodniť len okolnosťami uvedenými pod písmenami a/ až f/ citovaného zákonného ustanovenia.

Navrhovateľ vo svojom odvolaní odkazom na príslušné ustanovenie O.s.p. neoznačuje ani jeden z tam uvedených dôvodov na odvolanie, avšak uvádza, že podáva odvolanie z dôvodu nesprávneho právneho posúdenia veci (dôvod na odvolanie podľa § 205 ods. 2 písm. f/ O.s.p.) a nedostatočného zistenia skutkového stavu (dôvod na odvolanie podľa § 205 ods. 2 písm. c/ O.s.p.).

Dôvod na odvolanie podľa § 205 ods. 2 písm. c/ O.s.p. je daný v prípade, ak účastník konania navrhol dôkaz, ktorý bol spôsobilý preukázať právne významnú skutočnosť pre rozhodnutie vo veci samej a súd ho nevykonal, čím vzniká nedostatok v skutkových zisťeniach, ktorý treba odstrániť.

V prejednávanej veci navrhovateľ neuvádza v odvolaní žiadne okolnosti, z ktorých by bolo možné vyvodiť, že navrhol dôkaz spôsobilý preukázať právne významnú skutočnosť pre rozhodnutie vo veci

samej, pričom by nebol súdom prvého stupňa vykonaný. Táto okolnosť nevyplýva ani z obsahu zápisnice o pojednávaní súdu prvého stupňa.

Dôvod na odvolanie podľa § 205 ods. 2 písm. c/ O.s.p. nebol preto uplatnený opodstatnene.

Dôvod na odvolanie podľa § 205 ods. 2 písm. f/ O.s.p. je podľa súdnej praxe daný v prípade mylnej aplikácie a výkladu právnej normy na zistený skutkový stav alebo použitie právnej normy, ktorú na skutkový stav vôbec nemožno použiť.

V prejednávanej veci jednoznačne vyplýva zo spisu, že odporca 1/ bol dlžníkom právneho predchodcu navrhovateľa, a to na základe zmluvy o úvere. Navrhovateľ nadobudol pohľadávku na základe zmluvy o postúpení pohľadávok.

Medzi účastníkmi bola uzavretá dohoda o uznaní záväzku a o úhrade pohľadávky v splátkach, ktorou odporca 1/ uznal čo do právneho dôvodu a výšky záväzkov voči navrhovateľovi, ktorý vznikol na základe zmluvy uzatvorenej s pôvodným veriteľom a odporca 2/ pristúpil k záväzku odporcu 1/ a svoj záväzok taktiež uznal. Odporcovia v dohode vyhlásili že majú vedomosť o premlčaní dlhu a jeho následkoch.

Vzhľadom na obranu odporcov sa súd prvého stupňa dôvodne zaoberal charakterom uplatnenej pohľadávky a túto posúdil ako nárok zo spotrebiteľskej zmluvy. Právny vzťah medzi účastníkmi je vzťah zo spotrebiteľskej zmluvy, a preto je potrebné na tento právny vzťah aplikovať ustanovenia, ktoré spravujú právne vzťahy spotrebiteľského charakteru. Tieto ustanovenia je potrebné aplikovať aj na právne úkony, ktoré bezprostredne nadväzujú na spotrebiteľskú zmluvu, teda aj na právny úkon uznania dlhu, na ktorej skutočnosti nič nemení postúpenie pohľadávky na iný subjekt.

Dohoda o uznaní dlhu je typickým formulárovým ošetrením vzniknutého stavu, kedy sa na podpis spotrebiteľovi predkladá zdanlivo výhodný formulár o splátkach. Pri vyhodnocovaní praktiky veriteľa súd prihliada na úroveň priemerného spotrebiteľa (Smernica Rady a EP 2005/29, bod 18 preambuly), kedy hrozí nebezpečenstvo, že takýto spotrebiteľ podpíše dokument sledujúci dosiahnutie splátok. V skutočnosti ide podľa citovanej Smernice o nekalú obchodnú prax a nie o odbornú starostlivosť dodávateľa. Aj v danom prípade dohodu o uznaní záväzku treba považovať za formulárový dokument, ktorý má zdanlivo pôsobiť ako ústupok navrhovateľa vo forme povolenia splátok dlhu, avšak jeho cieľom je dosiahnutie uznania záväzku a tým predĺženie premlčacej lehoty na uplatnenie nároku. Z jej textu je zrejmé, že ide o formulár, ktorý navrhovateľ používa vo vzťahu k neurčitému počtu dlžníkov. Ak dlžník podpisuje takúto dohodu, nerobí to z dôvodu, aby uznal svoj záväzok, ale aby dosiahol splátky svojho dlhu. Uznanie záväzku je cieľ sledovaný predovšetkým veriteľom a nie dlžníkom a keďže ide o predformulované tlačivo, dlžník pri uzatváraní dohody nemôže jeho obsah ovplyvniť.

Aj keď odporcovia podpísali dohodu o uznaní záväzku a o úhrade pohľadávky v splátkach, v ktorom uviedli, že majú vedomosť o premlčaní dlhu a jeho následkoch je takáto dohoda rozporná s dobrými mravmi. Text dohody je podpísaný na dopredu navrhovateľom pripravený formulár, vytlačený drobným písmom, ktorého obsah nemožno ovplyvniť. Zároveň je vždy potrebné prihliadnuť aj na okolnosti, za ktorých takýto úkon vznikol, tak ako ich zistil okresný súd. Dohoda, týkajúca sa uznania dlhu, nebola iniciovaná odporcom 1/ ako spotrebiteľom, ktorý jej uzavretím nič nezískal, ale naopak zhoršil svoje postavenie a do zmluvného vzťahu vtiahol navyše aj odporcu 2/, ktorý mal podľa dohody k záväzku pristúpiť. Z výpovedí odporcov pred súdom prvého stupňa vyplýva, že nemali vedomosť o tom, čo je to premlčanie, nikto im pred podpísaním dôsledky uznania premlčaného dlhu nevysvetľoval.

Konaním v rozpore s dobrými mravmi sa pre účely zákona o ochrane spotrebiteľa rozumie aj konanie, ktoré je v rozpore so vžitými tradíciami a ktoré vykazuje zjavné znaky diskriminácie alebo vybočenia z pravidiel morálky, uznávanej pri predaji výrobku alebo poskytovaní služby, alebo môže privodiť ujmu spotrebiteľovi pri nedodržaní dobromyseľnosti, čestnosti, zvyklosti a praxe a výraznú nerovnosť zmluvných strán, ako aj porušovanie zmluvnej slobody.

V prejednávanej veci k dobrovoľnému rozhodnutiu so znalosťou veci zo strany dlžníka uznať premlčaný dlh nedošlo, ale naopak navrhovateľ v snahe reparať pochybenie svojho právneho predchodcu, spočívajúce v nepodaní návrhu na začatie konania pred uplynutím premlčacej doby a vyhnúť sa tak novej námietke premlčania a zamietnutia žaloby, inkorporoval do dohody vyhlásenie o uznaní dlhu bez podania vysvetlenia dlžníkovi.

Za daných okolností preto súd prvého stupňa postupoval správne, keď prihliadol na námietku premlčania vznesenú odporcami a návrh na začatie konania zamietol z dôvodu premlčania. I keď otázku premlčania posúdil okresný súd podľa Obchodného zákonníka, čo je v rozpore s rozhodovacou praxou krajského súdu (napr. rozsudok KS v TN sp. zn. 17Co/653/2014 z 29.4.2015) aplikujúcou v obdobných prípadoch ustanovenia Občianskeho zákonníka, krajský súd viazaný dôvodmi odvolania sa týmto pochybením nezaoberal, pretože nebolo predmetom odvolania.

Vzhľadom na plný úspech odporcov bol správny aj výrok okresného súdu o náhrade trov konania založený na ust. § 142 ods. 1 O.s.p.

Krajský súd preto rozsudok okresného súdu potvrdil.

O náhrade trov odvolacieho konania rozhodol podľa § 224 ods. 1 v spojení s § 142 ods. 1 O.s.p. a úspešným odporcom náhradu trov odvolacieho konania nepriznal, pretože ju neuplatnili postupom podľa § 151 ods. 1 O.s.p.

Vzhľadom na zistenie pobytu odporcu 2/ v priebehu konania, ktorý sa zúčastnil aj na pojednávaní okresného súdu, krajský súd zrušil uznesenie, ktorým bol ustanovený opatrovník z dôvodu neznámeho pobytu odporcu 2/ (§ 29 ods. 4 O.s.p.), a v tomto zmysle opravil aj záhlavie napadnutého rozhodnutia (§ 164 O.s.p.).

Rozhodnutie bolo prijaté senátom krajského súdu jednohlasne.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu nie je odvolanie prípustné.